

Til Center for Byudvikling og Natur
naturmiljo@ishoj.dk
Ishøj Kommune

Vallensbæk, 14 april 2026

Høringssvar vedrørende terrænregulering på Torslundevej 178

Danmarks Naturfredningsforening Vallensbæk-Ishøj (herefter DN) takker for muligheden for at kommentere Ishøj Kommunes udkast til miljøgodkendelse af terrænregulering på matr. nummer 4a Torslundemagle By, Torslunde, beliggende Torslundevej 178.

Indledende bemærkninger

Som udgangspunkt er DN forundret over, at Ishøj Kommune overhovedet vælger at give tilladelse til terrænregulering af et område, som for størstedelens vedkommende ligger inden for BNBO til Solhøj Kildeplads, der forsyner op mod 125.000 mennesker med drikkevand.

Det retlige grundlag

Det følger af godkendelsesbekendtgørelsens § 18, stk. 1, nr. 1 og nr. 2, at godkendelsesmyndigheden **ikke** må meddele godkendelse, medmindre den vurderer, at virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik), ligesom virksomheden i øvrigt skal kunne drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. miljøbeskyttelseslovens kapitel 1. Netop udpegningen af BNBO sker på baggrund af sårbarheden for nedsivning af forurenende stoffer med henblik på at beskytte grundvandsressourcen og drikkevandet.

Det fremgår med andre ord klart, at godkendelsesmyndigheden har kompetence til at vurdere at grundvandstruende aktiviteter inden for et beskyttelsesområde (BNBO), **ikke** kan opnå miljøgodkendelse. DN anbefaler, at byrådet benytter sig af denne mulighed for at give afslag på ansøgningen om terrænregulering inden for BNBO.

Skulle Ishøj Kommune fastholde ønsket om at meddele godkendelse til terrænreguleringen, mener DN ikke, at kommunen har vurderet grundvandsrisikoen tilstrækkeligt til at der er grundlag for en godkendelse.

Planklagenævnet har bemærket til en række sager om terrænregulering af landbrugsarealer¹ at kommunen skal vurdere, om den ansøgte terrænregulering

¹ <https://pkn.naevneneshus.dk/nyhed/2cd353ff-8dba-400f-9371-597ca2caa2fa?highlight=null>

er nødvendig for den landbrugsmæssige drift. Hvis den påtænkte terrænregulering, altså tykkelsen og udbredelsen af jordlaget, overskrider det nødvendige for at forbedre den landbrugsmæssige drift, kræver det ansøgte landzonetilladelse, og der vil være tale om deponi fremfor nyttiggørelse. I så fald kræver deponiet både landzonetilladelse og miljøgodkendelse efter listepunkt 5.4, som er underlagt staten som myndighed.

DN mener ikke, at kommunen har vurderet nødvendigheden for den ansøgte terrænregulering.

Sekundært følger her bemærkninger til enkelte punkter i udkastet til miljøgodkendelse.

Jord og affald

Det fremgår ikke af miljøgodkendelsen, hvor de store mængder jord kommer fra. Det er en klar mangel. Det bør af miljøgodkendelse fremgå, hvorfra jorden kommer.

Det fremgår, at anvendelse af ren jord (klasse 0) ikke vurderes at udgøre en risiko for forurening, når vilkårene overholdes. Spørgsmålet er, om det overhovedet kontrolleres, at der er tale om klasse 0-jord. Som vi læser jordflytningsbekendtgørelsen, er der kun krav til analyser af jord, der flyttes fra byzone/vejarealer og forureningskortlagte arealer. Oftest testes også for oliestoffer og det er planlagt at oliestoffer skal tilføjes (det sker nok i år). Det betyder at jord, som kaldes klasse 0/Kategori 1, kun er testet for meget få parametre, herunder syv tungmetaller, 3 PAH'er og kulbrinter.

Det betyder altså, at jord, der flyttes fra landzone slet ikke skal prøvetages, og at der i øvrigt heller ikke skal analyseres for mobile stoffer, som f.eks. pesticider og perflourerede stoffer (PFAS) samt gødning, som udvaskes som nitrat. Alle stoffer, hvor nedsivning til vores drikkevand er meget uønsket.

DN undrer sig i øvrigt over, at Ishøj Kommune anvender klasse 0-begrebet, da det ikke er et retligt defineret kriterium. Derfor skal kriterierne for modtagelsen af jorden indgå direkte som vilkår i tilladelsen, medmindre kommunen gør brug af kategori-definitioner, som er retligt defineret. I så fald må der ikke være kulbrinter i, og det må ikke anvendes frit på følsomme arealer.

Der bør i miljøgodkendelsen indsættes præcise og målbare grænseværdier for jordkvalitet, ligesom hyppighed af prøvetagning, analyseparametre og dokumentation bør være et vilkår i miljøgodkendelsen. DN anbefaler, at tilsynsmyndigheden eller uafhængig tredjepart forestår prøvetagning.

Det fremgår af miljøgodkendelsen, at der kun må modtages ren jord fra lokaliteter, der er forhåndsgodkendt samt at forhåndsgodkendelsen "skal udføres af bygherre/den driftsansvarlige, før jorden køres til anlægget". Det må forstås sådan, at bygherre skal kontrollere sig selv. DN anbefaler, at Ishøj Kommune eller en uafhængig tredjepart står for forhåndsgodkendelsen.

DN er tilfreds med, at det kræves, at der altid skal være en driftsansvarlig til stede under modtagelse og indbygning af jord samt at det skal sikres, at det ikke er muligt at tilkøre jord uden for åbningstid og ved fravær af bemanding. Det bør dog præciseres, hvem der er driftsansvarlig og hvordan man kan komme i

kontakt med vedkommende.

Grundvand og overfladevand

Matriklen, der søges terrænreguleret, er for størstedelens vedkommende beliggende i BNBO og 100 procent i indvindingsopland og vil uden tvivl også være omfattet af kortlægningen af sårbare grundvandsdannende områder, SGO, når denne kortlægning er tilendebragt senere i år. Det kan derfor undre, at grundvand fylder så lidt i miljøgodkendelsen. Det hedder blot, at "ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår, vurderes projektet ikke at indebære en risiko for grundvandet".

DN finder det meget kritisabelt, at der ikke er lavet en risikovurdering af grundvandstruslen i forhold til den konkrete anvendelse, altså terrænregulering ved nyttiggørelse af affald, når størstedelen af arealet er inden for BNBO og resten er inden for indvindingsopland til en så vigtig kildeplads som Solhøj Kildeplads. Grundvandets sårbarhed indenfor BNBO, hvor der er en sænkningstragt, der trækker vand og opløste stoffer ned fra oven, bør medføre skærpede krav til analyser af jorden og der bør ikke accepteres indhold af mobile forurenende stoffer i jorden der modtages. Helst skal tilførsel af jord udefra helt undgås, fordi forsigtighedsprincippet bør veje meget højt.

Natur

Det fremgår af miljøgodkendelsen, at der ikke må udlægges jord inden for beskyttede naturtyper samt at projektet ikke må medføre tilstandsændringer af naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.

Der er på matriklen en §3 beskyttet sø, hvor der ved VVM-screeningen konstateredes Stor vandsalamander. Ifølge rådgiverens gennemgang af projektet skal der ikke reguleres nærmere end 10 meter fra søen – en afstand, som DN vurderer er bekymrende kort. Denne, ganske korte afstand mellem terrænregulering og beskyttet sø, er ikke gjort til en del af vilkårene for projektet. DN anbefaler, at der indskrives en minimumsafstand i miljøgodkendelsen.

Støj, støv og trafik

Af udkastet til miljøgodkendelse fremgår, at transport af jord til ejendommen vil ske over en midlertidig periode og at kommunen vurderer, at "den midlertidige trafikforøgelse ikke vil medføre gener for omgivelserne, når arbejdet sker inden for fastsatte vilkår og tidsrum".

Af lodsejers ansøgning om terrænregulering fremgår, at tilkørsel til matriklen vil ske ad to forskellige ruter, der begge går gennem Torslunde.

Af miljøgodkendelsen fremgår, at der kan tilføres op til 84.000 kubikmeter jord. En standardlastbil (forvogn med hænger) kan maksimalt rumme 22-23 kubikmeter jord. Det vil derfor indebære minimum 3600 dobbeltture gennem Torslunde – naturligvis flere, hvis der alene køres med forvogn, som kun rummer det halve.

Det undrer, at Ishøj Kommune kan nå frem til, at en så voldsom øget tung trafik gennem Torslunde i løbet af skitseret et halvt år "ikke vil medføre gener for

omgivelserne”.

Samlet vurdering

I kommunens afsluttende samlede vurdering hedder det, at det ansøgte, kan gennemføres ”uden væsentlig påvirkning af miljøet”.

Som det fremgår af det foregående afsnit, indebærer terrænreguleringen minimum 3600 dobbeltture med store lastbiler gennem Torslunde. Det vil naturligvis påvirke det lokale miljø. Det siger også sig selv, at 3600 lastbilture – uanset længden af transporterne, som ikke fremgår af ansøgningen – vil påvirke miljø og klima. Man kan derfor med rette spørge, om forbedring af dyrkningsforholdene for en enkelt matrikel er proportionalt i forhold til påvirkningen af miljøet generelt.

Afsluttende kommentarer

I 2024 indgik regeringen en historisk aftale med blandt andre Landbrug & Fødevarer og Danmarks Naturfredningsforening om en Grøn Trepert. Formålet var at udtage dårlig landbrugsjord og skabe mere natur. Aftalen er siden fulgt op af en aftale i Folketinget og nedsættelse af 23 lokale grønne treparter. Ishøj er en del af Grøn Trepert Køge Bugt, og for at fremme processen nedsatte Ishøj Byråd et opgaveudvalg med deltagelse af politikere, forvaltning, grønne organisationer, borgere og ikke mindst relevante lodsejere, herunder ejeren af matr.nr 4a, Torslundemagle By. Efter tre møder anbefalede udvalget en udtagningsplan, som efterfølgende er vedtaget af byrådet.

Som en del af Ishøj Kommunes udtagningsplan er netop matr.nr. 4a, Torslundemagle By - den matrikel, som terrænregulering og miljøgodkendelse handler om. Og det er der en god grund til, idet arealet er gammel mose, hvilket fremgår af kort fra slutningen af 1800-tallet, og åbenbart svært dyrkbar.

Fra ansøgningen om terrænregulering fra juli 2025 tillader vi os at citere:
”4a Torslundemagle By, Torslunde har problemer med stuvning af vand flere steder på matriklen. Der er dels områder, hvor der i våde perioder står blankt vand, men også de tilstødende områder er våde og svært dyrkbare. Marken er forsøgt drænet og drænkort udfærdiget 18/2-2018 ses i Figur 1. Selvom drænene er virksomme, samles der stadig vand flere steder på matriklen. De mest lavtliggende områder ligger næsten i niveau med det vandløb, der drænes til, og det gør det vanskeligt at dræne effektivt. Ved terrænreguleringen hæves området i lavningerne. Dette gør, at overfladevand lettere kan strømme fra området, ligesom dræn kan hæves og lægges i korrekt dybde for at øge deres effektivitet. Dette vil gøre marken mere dyrkningssikker og på den måde forbedre landbrugsdriften betydeligt på arealet”.

DN er helt på det rene med, at Grøn Trepert på det nuværende stadium er frivillig for lodsejernes vedkommende og at de lokale udtagningsplaner ikke er bindende og der fortsat er usikkerhed om kompensationsmulighederne ved at tage landbrugsjord ud af drift. Det forekommer dog alligevel kontraproduktivt i forhold til en ambitiøs grøn aftale, at lodsejeren vil køre enorme mængder jord på et areal, der opfylder alle kriterier for at blive taget ud af drift og gjort til natur.

Paradoksalt nok viser droneoptagelser af marken, optaget 1. marts 2026 kort

efter at store mængder sne er smeltet, at der ikke står blankt vand på marken.

Afslutningsvis vil DN gentage opfordringen fra indledningen: Ishøj Byråd bør meddele afslag på ansøgningen om terrænregulering af omtalte areal.

I modsat fald vil DN overveje at påklage kommunens afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Venlig hilsen
DN Vallensbæk-Ishøj
Torben Kragh, formand
